

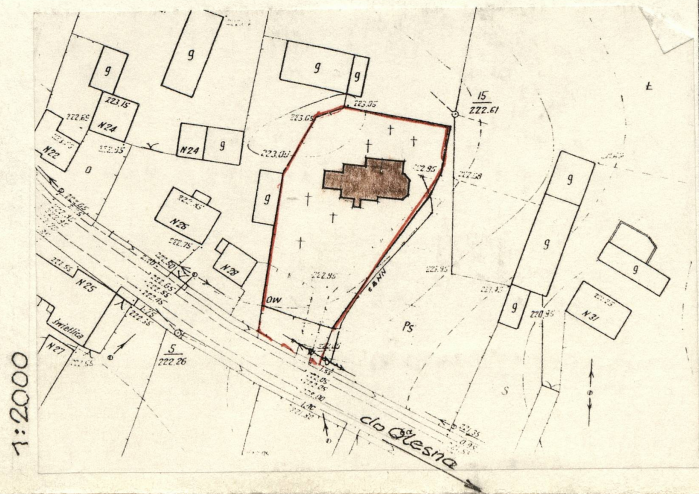
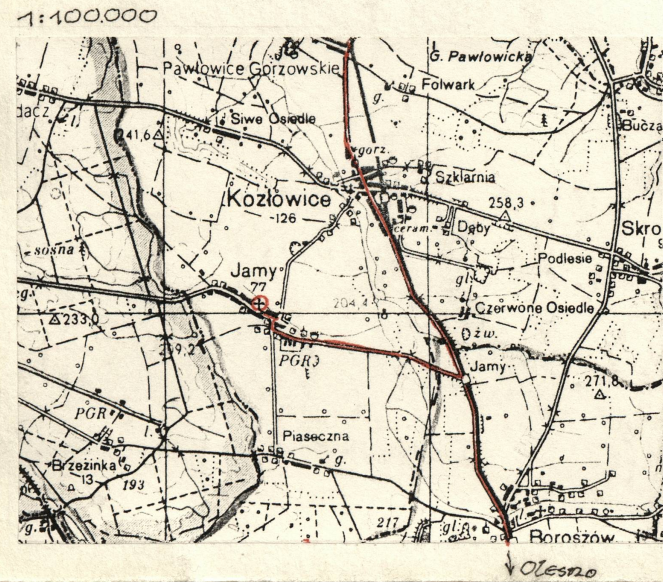
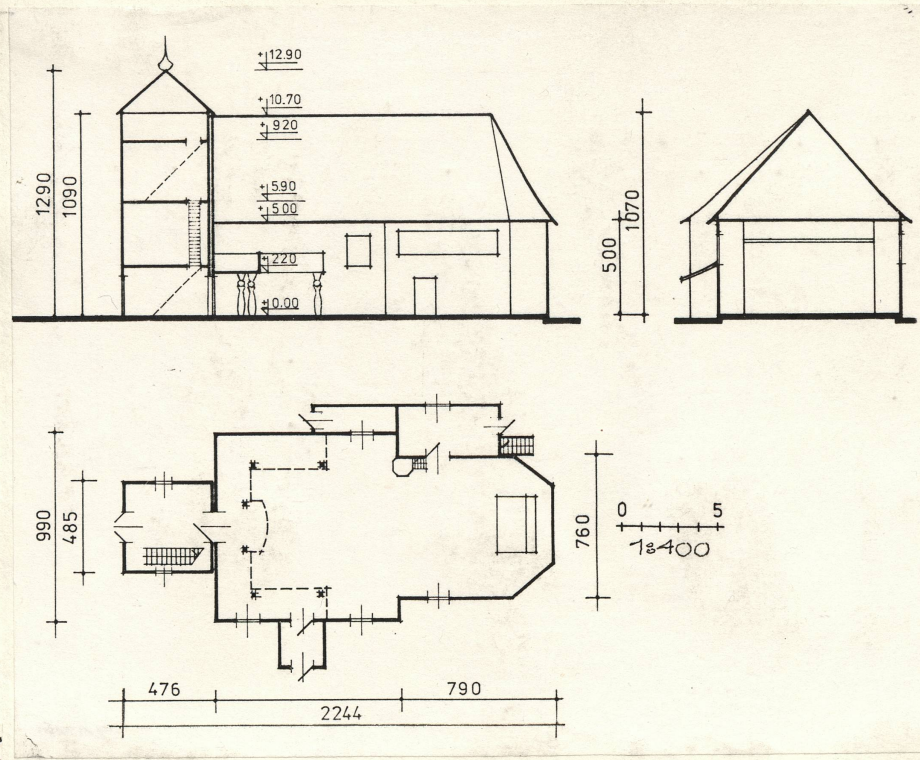
1. Obiekt

KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚW. MAŁGORZATY

2. Czas powstania
1792 r.

3. Miejscowość
JAMY

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres Jamy - omentarz

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo **opolskie**
gmina ~~Gorzów~~ **Gorzów Śl.**

6. Poprzednie nazwy miejscowości
do 1936r. - Jamy,
od 1936r. - Weidenthal

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
opolskie
województwo
Olesno
powiat

8. Właściciel i jego adres
**Paraf. Rzym. Kat. w Jamach
i Kozłowicach
Kozłowice, ul. Kluczborska 3**

9. Użytkownik i jego adres
Jak w poz. 8

10. Rejestr zabytków

Nr **A/150/78** data .....

Kościół zbudowany w 1792 r.
z fundacji Karola Zygmunta
von Anlock. Wnętrze odnowione
w 1888 r.

SYTUACJA - Wieś Jamy leży ok. 12 km na północ od Olesna, ok. 3 km na zachód od drogi Olesno-Gorzów Śląski. Kościół na omentarzu w centrum wsi. Teren omentarza i otoczenia równy, ogrodzony. Ogrodzenie ozdobne na cokole betonowym, słupki stalowe z mocowanymi do nich dwoma rzędami krawędziaków,łaty ogrodzenia przybijane do poprzecznych krawędziaków w szachownicę pod kątem 45°. Dojście do kościoła i chodnik wokół kościoła utwardzone płytami betonowymi.

Wejście na omentarz od strony południowej przez bramkę z furtką i daszkiem pobitym gontem, przed wejściem parking utwardzony żużlem i droga wiejska. Od zachodu zabudowania gospodarskie, od strony północnej i wschodniej pola uprawne.

KONSTRUKCJA - Kościół wzniesiony na podmurówce z kamienia i cegły. Ściany nawy, prezbiterium, zakrystii z lożą kalatorską, schowka /od pn/ i kruchty /od pł./ z bali sosnowych w konstrukcji zrębowej /bale 14 x 20/.

Stropy nad nawą prezbiterium i lożą kalatorską, belkowe, belki zacięte w oczepach przedłużone nieznacznie poza lico ścian, obłożone deskami tworzą gzyms. Od spodu belek pułap z desek, na belkach podłoga, po środku nawy i prezbiterium trwała /ok. 5,0 m/, na pozostałej powierzchni i nad lożą luźno ułożone deski, miejscami szurowo. Strop nad zakrystią /pod lożą/ i w kruchoie belkowy nagi.

Wieża dachowa typowa o ustroju jętkowym. Na wys. ok. 1/2 rząd jętek, wyżej na wys. 2/3 grzedy, ponadto w narożach połączenia krekwi z belkami, ciegna z belek podtrzymujące belki stropowe.

Wieża w konstrukcji słupowej na czterech nośnych słupach usztywnionych krzyżulcami, nieczami, zastrzałami i wieńcami oraz belkami stropowymi. Wejście na strop nad przedsionkiem schodami jednobiegowymi na poziom chóru /poz. + 2,20/ i po pokonaniu z podestu stopnia bocznego, wys. 40 cm, na poz. + 2,60. Wyżej na poz. +5,90 i poz. +9,20 schodami drabiniastymi z stopnicami wpuszczanymi w masywne paliczki. Z poz. +9,20 widoczna belkowa konstrukcja dachu namiotowego, wieńce i słup w najwyższym miejscu dachu.

Wszystkie dachy pobite gontem.

Ściany oszalowane od zewnątrz, a na połączeniach desek nałożone listwy. Ściany kruchty pobite gontem.

Podłogi we wszystkich pomieszczeniach z desek.

Schody do loży kalatorskiej na zewnątrz przy północnej ścianie prezbiteriu, tuż przy pierwszym załamaniu ^{absurdy}, wznoszą się nad zakrystią w kierunku zachodnim. Schody na chór /poz. +2,20/ jednobiegowe z stopnicami wpuszczanymi w paliczki, zakryte od spodu, usytuowane przy południowej ścianie wieży.

Otwory okienne prostokątne. W kościele nadprożami są belki zrębu ościeża grub. jak belki zrębu. W wieży nadproża i ościeża okien z belek /ok. 15x16 cm/

Okna w kościele dwurzędowe z górną częścią uchylną, każda część sześcioszybową. W ukośnych ścianach prezbiterium okienka kwadratowe czteroszybowe ustawione przekątną pionowo. W zakrystii małe okienko dwudzielne okratowane, również w wieży małe uchylne okienko w ścianie przy schodach.

1. Miejscowość JANY	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) kościół	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
-------------------------------	--	--

od.p.13. Wszystkie okna pojedyncze krosnowe.

Drzwi zewnętrzne do przedsionka pod wieżą dwuskrzydłowe klepkowe obite od zewnątrz deskami pionowo, nadproże płaskie, do kruchty jednoskrzydłowe szpungowe obite od zewnątrz listwami pionowymi. Do zakrystii i do łoża drzwi jednoskrzydłowe klepkowe, dwie warstwy klepek ujęte w szerokie ramiaki /od zewnątrz pionowe/, nadproża poziome proste /belki zrębu/.

Otwory drzwi z przedsionka do nawy i z kruchty do nawy nakryte segmentowo, ościeża jak belki zrębu. Drzwi jednoskrzydłowe deskowe dwuwarstwowe, od strony wnętrza szerokie deski układane w kwadrat o pionowej przekątnej, nabijane ćwiekami. Drzwi do prezbiterium z zakrystii z płaskim nadprożem, deskowe, dwuwarstwowe. Okucia drzwi wejściowych do przedsionka nowe, ozdobne, kute ręcznie.

RZUT - Wieża, nawa i kruchta wzniesione na rzutach kwadrato- wych. Prezbiterium na krótkim prostokacie zamknięte trójbocznie. Obrys zakrystii to prostokąt o bokach 2:1, a magazynku 3:1. Zakrystia i łoża kolatorska /na pieterku/ przy północnej ścianie prezbiterium, kruchta /nieczynna/ przy południowej ścianie nawy.

BRZĘŁA - Kościół niepodpiwniczony, ściany kościoła i wieży pionowe. W kościele dach dominuje nad ścianami /6:5/. Dach siodłowy nad prezbiterium przechodzi łagodnymi koskami w powierzchnię dachu nad prezbiterium. Dach nad prezbiterium asymetryczny, o łagodniejszym spadku, połacie północna sięga okapu nad loggią /i zakrystią/, poczwórnie łamany od wschodu.

Wieża to przedzielony w połowie deską okapową graniastosłup z daszkiem namiotowym, w formie piramidy /1:5/ z nałożonym na szczycie niewielkim cebulastym hełmem zakończonym masztom stalowym i chorągiewką z datą 1793.

Nad kruchtą dach trójsпадowy z krótką kalenicą.

Przy okapie nad drewnianym gzymsom na krokwiach położone przepustnice, a połączenie lekko przegięte. Dachy nie mają rynien.

ELEWACJE - Elewacja w kolorze czarnym, kolor ten uzyskany po wielokrotnym pokryciu środkami impregnującymi.

Wkładkę założył: L. Pyrkosz M. Tomala
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Częstochowie

Okna z opaskami i drzwi do przedsionka malowane na biało. Cebuleasty blaszany hełm malowany olejno na popielato. Okna i drzwi główne malowane na biało.

WNĘTRZNE

- Wnętrze zadbane. Przy zachodniej ścianie nawy chór muzyczny przedłużony do połowy ścian bocznym wsparty na sześciu słupach, z parapetem w części środkowej, nad wejściem poszerzony. Słupy profilowane z fazowanymi krawędziami narożnymi i głowicami w formie dzbanów. Strop pod chórem kasetonowy, poszerzenie chóru wsparte na wysuniętych wspornikach /belkach/. Nad wejściem do zakrystii prostokątny podłużny otwór leży

Na belce tęczowej rzeźbiona grupa ukrzyżowania, barokowa.

Ściany i sufit malowane olejno w dekoracyjne wzory. Lamperia ciemna z jasnymi płycinami, na połączeniach kolorów wąskie paski z namalowanymi koronkowymi wzorami. Na ścianach wymalowane elementy architektoniczne - pilastry, głowice kompozytowe i gzyms dekorowany ornamentem geometrycznym. Na pulapie pasy z ornamentem roślinnym, w nawie równoległe do osi kościoła, w nawie prostopadłe do osi. Balustrada chóru malowana w kasetony z wklęsłymi wycięciami w narożach. Fazowane krawędzie belek i słupów podkreślone kolorem.

Ściany i sufit w przedsionku szalowane deskami, pozostawione naturalną fakturę drewna.

WYPOSAŻENIE

- Ołtarz główny późnobarokowy z XVIII, ambona rokokowo-klasycystyczna z końca XVIII w. Ołtarz i ambona odnowione w 1872 r. Ławki nowe wykonane wg wzoru jak ławy trygliczne. Dwie ławy kolatorskie z końca XVIII w. Na balustradzie chóru czternaście obrazów Drogi Krzyżowej.

INSTALACJE

- Instalacja oświetleniowa z tablicy rozdzielczej w szafie stalowej poza budynkiem kościoła i instalacja odgromowa.

1. Miejscowość

Jamy

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Pkt. 11

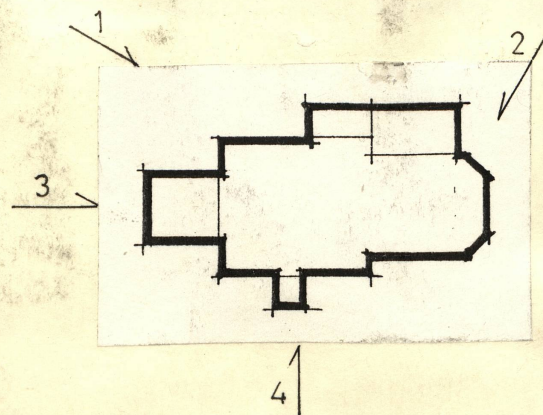
1

2

3

4

Wkładkę założył: M. Tomala i L. Pyrkosz
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Częstochowie

Wzrór ODZ 1978 r.

5

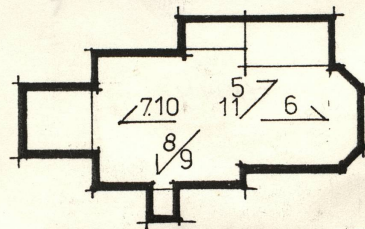
6

7

8

9

10

11

1. Miejscowość

JAMY

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

pkt.11

Wkładkę założył: L.Pyrkosz M.Tomala
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Częstochowie

14. Kubatura	1283.5 m ³	15. Powierzchnia użytkowa	185.0 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne																																						
		-pow.zabudowy	2030 m ²	Kościół	Kościół																																						
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)																																									
		<table><tr><td>- fundamenty</td><td>-</td><td>stan</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- ściany</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- strop</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- wieża</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- pokrycie dachu</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- pokrycie ścian</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- szalowanie</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- okna</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- drzwi</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- wyposażenie</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr></table>				- fundamenty	-	stan	dobry	- ściany	-	"	dobry	- strop	-	"	dobry	- wieża	-	"	dobry	- pokrycie dachu	-	"	dobry	- pokrycie ścian	-	"	dobry	- szalowanie	-	"	dobry	- okna	-	"	dobry	- drzwi	-	"	dobry	- wyposażenie	-
- fundamenty	-	stan	dobry																																								
- ściany	-	"	dobry																																								
- strop	-	"	dobry																																								
- wieża	-	"	dobry																																								
- pokrycie dachu	-	"	dobry																																								
- pokrycie ścian	-	"	dobry																																								
- szalowanie	-	"	dobry																																								
- okna	-	"	dobry																																								
- drzwi	-	"	dobry																																								
- wyposażenie	-	"	dobry																																								
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie																																									

W latach 1985-1989 przeprowadzono remont i zabezpieczenie budynku. Wymieniono: zniszczone elementy ścian i stropów, pokrycie gontem dachów i ścian kruchy, częściowo szalowanie ścian i podłogi. W 1989-90 pomalowano wnętrze nadając mu obecny wygląd, dano nowe drzwi z zewnątrz do zakrycia i zawieszono w wieży sygnaturkę.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce - Inst.PAN -
- 1960 r. woj.opolskie, pow.Olesno
- Lutsch H.-Verzeichnis - t.IV.1894 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
Oddz.Wojewódzki w Częstochowie.

24. Uwagi różne

Do 31.06. i od 1.07.1992 r. - Diecezja opolska

25. Opracował

arch.Leszek Pyrkosz

tekst

plany, rysunki

arch.L.Pyrkosz, tech.Marta Tomala

zdjęcia fotogr.

arch.L.Pyrkosz

miejsce przechowywania negatywów

PSOZ Oddz.Wojew.Częstochowa

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wklejki - załączniki nr nr 1, 2, 3